

Mestres gironins de començament de segle

9.- Francesc Font i Baró

Liúis Mª Mestras i Martí

El dia u de gener del 1944 prenia possessió de l'escola de nens de Santa Eugènia de Ter, un mestre humil, competent i pletòric de vocació el qual, com un altre Pestalozzi, tenia dos amors: la família i l'escola. Procedia de Caldes de Malavella, on hi havia exercit per espai de 26 anys. Encara Santa Eugènia constituïa un municipi independent. Fins l'u de juliol del 1963 no s'integrà al de Girona.

Es deia Francesc Font i Baró. Havia nascut a Corbera de Llobregat (Baix Llobregat) el 8 de setembre del 1883. Estudià a la Normal de Barcelona. Als 17 anys ja ere Mestre Elemental. Se'l nomenà interí de l'escola de Ventalló. Desitjà de perfeccionar-se exercí, com Auxiliar gratuït, en una de les escoles públiques de Barcelona, durant més d'un any.

El 2 de gener del 1906 prenia possessió de la primera escola en propietat: la de Pallerols (Segarra). Hi estigué uns dos anys. Es traslladà successivament a Ururs, Arbúcies, Rabós d'Empordà i l'Estartit, fins el dia u d'octubre del 1917 en què passava a regentar l'escola de nens de Caldes de Malavella. Aquesta peregrinació d'una escola a l'altra li proporcionà una gran dosi d'experiència i un coneixement de la psicologia infantil après d'estada a l'Estartit li despertaren l'afecció per la pesca i un gran enamorament del mar. Per això, any a venir, solia passar els estius a Sant Antoni de Calonge.

La personalitat del Sr. Font es destacà sobretot a Caldes i a Santa Eugènia. Era la plenitud. Home modest, intel·ligent, culte, equilibrat, sabia quan convenia, mostrar-se energic. Es feia respectar. Un dels seus antics deixebles, avui mestre, el descriu així:

"Recordo d'ell la figura d'un veritable senyor. Sempre correctament vestit, pulcre. Em plavia sobretot la seva veu, més aviat greu, ben modulada. Explicava molt bé les lliçons, pausadament. Hi tenia molt d'art. Feia vibrar la sensibilitat de l'infant menant-lo vers el bé i suscitant l'amor a les coses i a les persones"... "La seva escola no era llibresca. Tampoc no n'havia foragitat els textos —les famoses enci-

Portada de la "Guia Oficial Ilustrada" de Caldes de Malavella, de Francesc Font i Baró, publicada l'any 1927.

clopèdies— els quals considerava com a mers auxiliars. La feina didàctica es realitzava a base de la seva paraula, molt persuasiva, i del diàleg amb els nois"... "Si s'esqueia, muntava algun experiment. Fèiem esquemes gràfics o dibuixos il·lustratius o sortides i excursions, l'interès de les quals era primordialment científic o artístic. S'havia sabut guanyar el respecte dels alumnes, de llurs pares i de la població en general. Per a tothom era el senyor Font, tant pel seu capteniment com per l'escrupulositat i puntualitat amb què complia les seves obligacions professionals"...

El prestigi del qual gaudia el Sr. Font animà a Narcís Pla i Deniel, prom de la lliga, a costejar les obres de construcció d'un edifici destinat a escola de nens, biblioteca popular i museu. El cedí a la vila. L'inauguració solemne tingué lloc el setembre del 1920. En el seu parlament, el Marqués de Carulla, Rector de la Universitat, va dir: "El que importa en tota escola no és la part externa, l'estètica, sinó, sobre-

tot, la seva vida interior, la seva espiritualitat, i això fa referència a les condicions del mestre, com el que té la sort de posseir Caldes. En Francesc Font, que és un dels millors mestres de Catalunya".

Poc despres, començà a publicar-se "Escolar", revista que es repartia gratuïtament a tots els escolars. Al 1923 encara es publicava. A més de petites redaccions, era curiosa la secció "bones accions" on els alumnes hi anotaven les que havien realitzat: "Ajutat a portar un cistell d'ous a una dona"... "Despartit dos nens que es barallaven"... "Donat un tros de pa a uns nens pobres que me l'han demanat"...

L'any 1927 publicà el Sr. Font una "Guia Oficial Ilustrada de Caldes de Malavella". Conté una bona informació en els aspectes geogràfics, històrics i comercials de la vila, famosa pels seus balnearis i aigües termals.

Li agradava de viure al dia quan ais avenços de la ciència pedagògica. Aquest afany per aprendre els induí, a ell i un grupet de mestres de la comarca la Selva, a planejar i dur a terme un viatge d'estudis a Madrid, l'any 1922. No comptaren amb subvenció oficial de cap mena. Els valgué un comunicat laudatori de la Direcció General.

No acostumava a col·laborar a les revistes. Excepcionalment, des de les planes de "El Magisterio Gerundense" 4-X-1916 ens parla llargament d'una experiència duta a terme a la seva escola: "Els exercicis espontanis. Durant mitja hora cada dia —explica— els nens es dediquen a ocupacions de la seva predilecció, escollerts molt abans i lliurement per ells. S'hi lliuren amb tot entusiasme. A més de fer-los passar una estona molt agradable, és també un exercici molt profitós. Constitueix un excel·lent mitjà d'autodisciplina. En realitat el Sr. Font no feia més que imitar, durant mitja hora diària, la metodologia que feu famosa l'escola de Iasnaia Poliana, de Tolstoy.

Li agradava al Sr. Font de fer excursions escolars, sovint collectives amb nens dels pobles veïns (Maçanet, Vidreres, Sils i Santa Coloma). Recollien minerals, plantes i fòssils amb els quals enriquien el museu escolar. També hi figuraven colleccions de papellones. El pati escolar es transformà en un bonic jardí del qual en tenien cura equips de nens, cadascun d'ells responsable de la seva parcel·la.

Posseïa la Medalla de Plata de la Mutualitat Escoliar, concedida l'any 1952, per la seva destacada actuació, iniciada a Caldes i continuada a Santa Eugènia, en el foment de l'estalvi infantil. També obtingué al llarg de la seva carrera, bastants Vots de Gracies concedits per les Juntes Locals i Provincial i per la Inspecció. Però la distinció més preuada li fou concedida l'any 1857, quan ja portava 4 anys de jubilat. La Creu d'Alfons X El Savi. Se li concedí amb motiu del Dia del Maestro. S'establí aquell any oficialment. En el transcurs de la festa un mestre i una Mestreessa eren guardonats amb dita condecoració. Ell i Carme Auguet, dos Mestres jubilats, foren els dos primers dondecoats. Els imposà les insígnies l'Exm. Sr. Governador Civil.

El Sr. Font morí el 8 d'octubre del 1963. Tenia 85 anys. N'havia dedicat 50 a l'ensenyament a minyons. Tant a Caldes com a Santa Eugènia se'l recorda amb estima, consideració i respecte.

El Governador civil, Pagès i Costart, imposant la Creu d'Alfons X el Savi a Francesc Font, jubilat (Foto Arxiu)

Ens

